

ПРІОРИТЕТИ СТВОРЕННЯ ГОМЕОПАТИЧНОГО ЛІКАРСЬКОГО ПРЕПАРАТУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ НІКОТИНОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ

Вишневська Л.І., Ромась К.П.

Національний фармацевтичний університет м. Харків, Україна

Кафедра аптечної технології ліків

romas.k.1983@gmail.com

За даними ВООЗ паління на сьогодні є однією з перших серед пагубних звичок, які мають негативний вплив на здоров'я людини. У всьому світі дуже високий відсоток курців, що в свою чергу призводить до загального погіршення здоров'я усіх вікових категорій населення (в тому числі і дітей, враховуючи велику кількість курців репродуктивного віку обох статей, ступінь негативного впливу куріння батьків на здоров'я майбутньої дитини та частоту виникнення різних патологій плода при вживанні тютюну жінкою в період вагітності).

Важливим є забезпечення населення ефективними безпечними лікарськими препаратами, які здатні вилікувати хронічні стани тютюнової залежності та допомогти людині втриматись в період абстинентного синдрому, що може спостерігатися при відмові від тютюнопаління.

Саме тому, на сьогодні актуальним є створення екстемпоральних гомеопатичних лікарських засобів для лікування нікотинової залежності, про що свідчать результати детального вивчення сучасних джерел літератури і результатів проведення власних досліджень фармацевтичного ринку препаратів вказаної групи.

Тютюн звичайний (*Nicotiana tabacum*) є перспективним компонентом рослинного походження для розробки гомеопатичних препаратів від нікотинової залежності та інших патологій завдяки наявності широкого впливу на організм людини.

Лікування нікотинової залежності з боку алопатії переважно ґрунтується на механізмі замісної терапії з використанням великої кількості лікарських препаратів, які містять нікотин.

Але слід зазначити, що нікотин не лікує нікотинову залежність, а лише допомагає організму людини самостійно відмовитися від цієї звички.

Нікотин застосовується при нікотиновій залежності:

- з метою зменшення симптомів відміни, що виникають при повній відмові від куріння у пацієнтів, які вирішили кинути курити;
- при тимчасовій відмові від куріння;
- для зменшення кількості викурених сигарет у тих, хто не може або не хоче повністю відмовитися від куріння.

Алопатичні нікотиновмісні лікарські препарати не тільки не гарантують повного одужання від нікотинової залежності, але й потребують тільки комплексного застосування.

Крім того, перелічені лікарські засоби мають безліч побічних ефектів з боку різних органів та систем організму, а саме:

- дихальна,
- ендокринна,
- нервова,
- серцево-судинна,
- скелетно-м'язова система,
- органи грудної клітини та середостіння,
- шлунково-кишковий тракт тощо;

а також низку протипоказань:

- застосування у жінок, які знаходяться у періоді вагітності і лактації,

- довготривала коштвна терапія,
- гіперчутливість до компонентів складу,
- гострий період інфаркту міокарда,
- нестабільна стенокардія,
- неконтрольована артеріальна гіпертонія,
- виражені порушення серцевого ритму,
- загострення виразкової хвороби,
- стоматити,
- езофагіти,
- ниркова недостатність,
- психічні розлади.

Перелічених негативних факторів не містять гомеопатичні лікарські засоби для лікування ніотинової залежності, кількість яких на європейському фармацевтичному ринку є дуже обмеженою.

Наприклад, препарат Табарелл, виробництво Німеччина, у вигляді розчину для ін'єкцій, містить у своєму складі Індіанський тютюн (*Lobelia inflata*), білу акацію (*Robinia pseudoacacia*) в гомеопатичних розведеннях.

Індіанський тютюн посилює всі вегетативні функції. Рослина містить ряд хімічно споріднених алкалоїдів, перш за все лобелін, який дуже схожий на нікотин. Лобелін збуджує дихальний центр, дихальні шляхи поглиблюються і розширюються. У гомеопатії лобелія використовується в основному при нудоті і блювоті, спазмах стравоходу, шлунка і бронхів, що супроводжуються відрижкою, нудотою і позивами до блювоті. Рекомендується клінічне застосування курцями.

Кора білої акації, що міститься в препараті Табарелл, діє як протисудомну засіб і нівелює проблеми шлунково-кишкового тракту: кольки, здуття і печію. Це симптоми, що найчастіше зустрічаються у курців, оскільки нікотин відповідальний за погіршення кровопостачання шлунка.

Гомеопатичний засіб Нікомель відноситься до гомеопатичних засобів, що містять кілька активних речовин в розведенні, підбраному відповідно до гомеопатичними принципами. Як і багато інших гомеопатичні засоби, рекомендується починати використовувати Нікомель після консультації з гомеопатом.

Вміщені в Нікомель активні речовини надають комплексний вплив. До складу препарату входять *Strychnos nux-vomica* (*Nux vomica*) C30, *Nicotiana tabacum* (*Tabacum*) C50, *Cimicifuga racemosa* (*Cimicifuga*) C24, *Delphinium staphisagria* (*Staphisagria*) C30 В якості допоміжних речовин використані ізомальт, натрію сахарин і цикламат, стеарат магнію, лимонна кислота.

Препарати з цимицифуги (клоповник даурский, клопогон) надають дію на серцево-судинну систему, знімаючи спазм судин і гладкої мускулатури, а також мають виражену седативну властивість, яке нормалізує реакції на зовнішні подразники, не надаючи при цьому снодійного ефекту.

Стафізагія – дельфініум з сімейства Лютикова також ефективна при явищах диссомнії, дратівливості, загальної слабкості з лабільним настроєм, при схильності до іпохондрії і сльозливості, змінюються гнівом.

Табакум – гомеопатична настоянка зі свіжого листа тютюну у відповідному розведенні. Цей засіб в гомеопатії застосовується для усунення симптомів пов'язаних з переодозуванням нікотину, а також при відмові від куріння.

Комбінації активних речовин дозволила створити препарат, який надає позитивний вплив при типових симптомах ніотинової абстиненції. Серед них нормалізація самопочуття,

в тому числі зняття головного болю і стабілізація АТ, зниження патологічної психологічної тяги до паління, а також наступних за нею дратівливості, тривоги, запальності, невмотивованої втоми.

Крім того, при розробці гомеопатичного лікарського засобу для лікування нікотинової залежності на основі Tabacum слід зауважити, що вказана рослина здатна впливати на різні рівні вказаного патологічного стану в залежності від висоти гомеопатичного розведення, а саме:

Tabacum D4 – впливає на деструктивні зміни тканин;

Tabacum CH3 – діє на функціональні порушення;

Tabacum CH200 – впливає на нервову і ментальну залежність від куріння;

При прийомі гомеопатичних препаратів Tabacum нормалізується соматичний і психічний стан людини, що знаходиться в початковому періоді відмови від тютюнопаління. Знімаються такі неприємні, а часом важкі симптоми як дратівливість, підвищена фізична і нервово-психічна стомлюваність, головні болі, нестабільність артеріального тиску, порушення сну. Слід зазначити, що гомеопатичні засоби рекомендується приймати за певною схемою і тривалий період часу.

1. Гомеопатія в XXI столітті: можливості та перспективи. Медична рада. 2016. № 16. С. 38-42.
2. Льюїс Д. Никотинова залежність: нові підходи до терапії Біологічна медицина. 2011. № 2. С. 19-26.
3. Швабе В. Гомеопатичні лікарські засоби: Рук-во по опису та виготовлення / за. ред. В. І. Рибак. Москва, 1967. 373 с.
4. German Homoeopathic Pharmacopeia. 5-th Supplement 1991 to the first edition 1978. Translations of the German «Homöopathische Arzneibuch (HAB 1), 5 Nachtrag 1991, Amtliche Ausgabe». Edited by the British Homoeopathic Association. Stuttgart: Deutscher Apotheker Verlag, 1993.
5. Nicolai Ton. Homeopathy as a part of Integrative Medicine Political developments The 64th Congress of Liga Medicorum Homoeopathica Internationalis. Warsaw (Poland): Abstract Book 2009 (26-30 Aug.). P . 29.